

ИЗВЕСТИЯ

на Съюза на учените – Варна

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО
НА ВАРНА И ЧЕРНОМОРСКИЯ
РЕГИОН
2020

UNION
OF SCIENTISTS
VARNA

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

проф. д-р Виолета Йотова, д.м.н.
проф. д-р Зоя Младенова
проф. д-р Златислав Стоянов, д.м.н.
проф. д-р Цвета Зафирова
проф. д-р Маргарита Бъчварова
д-р инж. Йордан Бояджиев

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ НА БРОЯ

проф. д-р Петър Ангелов
доц. д-р Траян Траянов
д-р инж. Йордан Бояджиев
докт. Полина Иванова

Авторите носят солидарна отговорност за своите
материали с редакционната колегия.

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ – ВАРНА

Пощенски адрес:
гр. Варна 9026
ул. «Васил Друмев» № 73
Съюз на учените - Варна
тел: 052 / 978-576

Координатор на СУ-Варна:

Албена Вълчева
УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна
e-mail: su-varna@abv.bg

**Научна конференция
В ГОДИНАТА НА ЕВРОПЕЙСКОТО
КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**

„Културното наследство
на Варна и Черноморския регион“
31.10.2020 г.
гр. Варна

ISSN 2738-7372

СЪДЪРЖАНИЕ

ВАРНЕНСКИЯТ ПРИНОС В УСТАНОВЯВАНЕ НА РАДИАЦИОННАТА ОБСТАНОВКА В ЧЕРНОМОРСКИЯ НИ РАЙОН ПО ВРЕМЕ НА АВАРИЯТА В ЧЕРНОБИЛСКАТА АЕЦ И В КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА..... 4 Веселин Тракийски	КУМАНИТЕ И ТРЕТАТА ЧАСТ ОТ ТЯХ, НАРЕЧЕНИ БЪЛГАРИ. БРАТЯТА ПЕТЪР, АСЕН И КАЛОЯН – КУМАНИ, ВИЗАНТИЙЦИ ИЛИ... .. 41 Димитър Г. Чанев
КУЛТУРАТА НА ПРЕДВОЕННА ВАРНА ..... 15 Масис Хаджолян	РАЗЧИСТВАНЕ НА ВАРНЕНСКИ „АВГИЕВИ“ ОБОРИ..... 51 Димитър Г. Чанев
ПРАИСТОРИЧЕСКИЯТ ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР ВАРНА В ПРОУЧВАНИЯТА НА ХАРАЛД ХААРМАН – НЯКОИ КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ ..... 19 Светлозар Попов	ЕДНА ГОДИНА СЛЕД ОТПЛАВАНЕТО НА МЕЖДУНАРОДНАТА ЕКСПЕДИЦИЯ “АВОРА IV” ОТ ВАРНА – РЕТРОСПЕКЦИЯ ..... 61 Александър Г. Александров
BUILDING INFORMATION MODELING (BIM) OF CULTURAL HERITAGE. CASE STUDY: 28 DRAGOMAN ST, VARNA, BULGARIA ..... 30 Nadya Stamatova, Veselin Vasilev, Antoni Angelov, Orlin Perfanov	ЧИТАЛИЩЕ ОТ ЕДИН САНДЪКНАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „РАЗВИТИЕ -1903“ СЕЛО БЪЛСКОВО, ПРОВАДИЙСКО ..... 68 Мария Кърджиева
BUILDING ENERGY MODELING (BEM) OF CULTURAL HERITAGE. CASE STUDY: 28 DRAGOMAN ST, VARNA, BULGARIA..... 37 Nadya Stamatova, Veselin Vasilev, Antoni Angelov, Orlin Perfanov	КНИГИТЕ ОТ ЗЛАТНИЯТ НИ ВЕК В КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА, ТЕХНИТЕ ЗАПАЗЕНИ НАИМЕНОВАНИЯ В РУСКИТЕ ЛЕТОПИСИ, ВЪНШЕН ВИД И СЪДЪРЖАНИЕ ..... 75 Веселин Тракийски
	ВЕЛИКИТЕ ГЕОГРАФСКИ ОТКРИТИЯ НА ИНКА ТУПАК ЮПАНКИ И ТЯХНАТА ВРЪЗКА С МИСИЯ АВОРА IV – БЕЛОСЛАВ, ВАРНА – ЮЛИ- АВГУСТ 2019 Г..... 88 Хуан Естебан Юпанки Вилялобос